

IZDAJA OBČINSKA KONFERENCA SZDL LENART

Tiskano 4400 izvodov, po mnenju republiškega komiteja za informiranje št. 421—1/7 oproščeno plačevanja temeljnega prometnega davka od proizvodov.

Domace NOVICE LETO 3 ŠT. 4 OKTOBER 1986 LENART

Ureja uredniški odbor:
Edvard Pukšič, Janez Kurbus, Jože Štravs, Irena Turin, Ivo Štraki in Marjan Hanl
Glavni urednik:
Marjan Toš
Odgovorni urednik:
Rudi Lešnik
Lektorici:
Cveta Jurišić in Marija Šauperl
Fotografije:
Mirko Brumen

ODKRITO IN POŠTENO

Demokratizacija na področju javnega obveščanja odkriva in odpira vse probleme družbenopolitične, družbenoekonomske in moralne krize naše družbe. Čas je neizprosni sodnik. Vse bolj prodira v ospredje spoznanje, da moramo voditi o vseh odprtih vprašanjih demokratičen dialog. Izogniti se moramo slehernemu senzacionalizmu, necelovitemu in neobjektivnemu prikazovanju resnice. Konec naj bo manipulacij z javnostjo, stereotipnih pristopov k razreševanju težav brez pravih argumentov. Srečujemo se z nevarnimi tezami centralističnega urejanja zadev, slišijo se tudi nevarne in diametralno različne teze o preoblikovanju Jugoslavije.

Vse to daje misliti. Govorimo o prenovi ZK. Nekateri skušajo označiti to prenovo kot demantiranje dosedanje učinkovitosti ZK in njenega delovanja. Ne gre za to, temveč za prenovo v smeri boljšega, učinkovitega in doslednega dela, za prenovo, ki bo potegnila na svetlo tudi več moralnih vrednot. Kadrovska prenova ZK tudi ne pomeni nobene čistke ZK.

Razčistiti pa je treba teoretično-idejna vprašanja, s katerimi se srečujejo OO ZK. Preveč je še vedno sektaških stališč, ki po svoje poglobljajo družbeno krizo. OO ZK naj ne bodo okorne organizacije, ki se redko sestajajo in imajo premalo idejno-političnega znanja, temveč kreativne nosilke družbenopolitičnega dela in življenja v avantgardnem smislu.

M. T.

PRI LENARŠKI KMETIJSKI ZADRUGI UGODNO OCENJUJEJO LETOŠNJO LETINO

TEMELJITE PRIPRAVE NA NOVO SETEV

Jesen je čas, ko nam narava poklanja svoje darove. Tako pogosto slišimo o tem letnem času, v katerem imajo kmetijci polne roke dela. Prav delavci v kmetijstvu in kmetje pa dobro vedo, da narava ne poklanja ničesar, če seveda tudi sam ne poprimeš za delo in napraviš vsega tistega, kar je za obilen »dar« potrebno.

Pri kmetijski zadrugi v Lenartu pravijo, da bo letošnja letina — če lahko sodijo po prvih spravljanih pridelkih — kar dobra. Slednje velja za poljedelsko, sadjarsko in živinorejsko proizvodnjo. Direktor zadruga ing. Leopold Hameršak o tem pravi takole:

»Resnično smo lahko v letošnjem letu kar zadovoljni, čeprav bi lahko na primer v poljedelski proizvodnji, kar zadeva pšenico, dosegli še več. Tako pa smo od načrtovanega odkupa 1100 ton na 440 hektarjih doslej realizirali 777 ton (podatki na dan 15. 9. 1986!) Res pa je, da smo imeli nekaj težav in tako imamo po

obvestilu slovenske zadrugne zveze priznan 30-odstotni izpad proizvodnje zaradi znanih pogojev ob setvi, rasti pšenice, sklopa itd.«

Poleg tega pri zadrugi računa, da bodo kmetje okrog 250 ton zrnja oddali v mline, kar prav tako pomeni, da omenjena količina ni bila, oziroma ne bo, porabljena za krmo živalim, temveč za kruh.

»Seveda pa si ne smemo zatiskati oči pred dejstvom, da bi lahko dosegli nekaj večji pridelok na hektaru, če bi uporabljali še več umetnih gnojil in pravilno in pravočasno upoštevali druge nasvete strokovnjakov. Prav na tem področju imamo v prihodnje še veliko rezerv, saj v nedogled ne bomo mogli povečevati površin.«

PLAN SETVE ZA PRIDELOVALNO SEZONO 1986/87 MORAMO URESNIČITI

»Jesen seveda ni samo čas spravila poljščin in polaganja

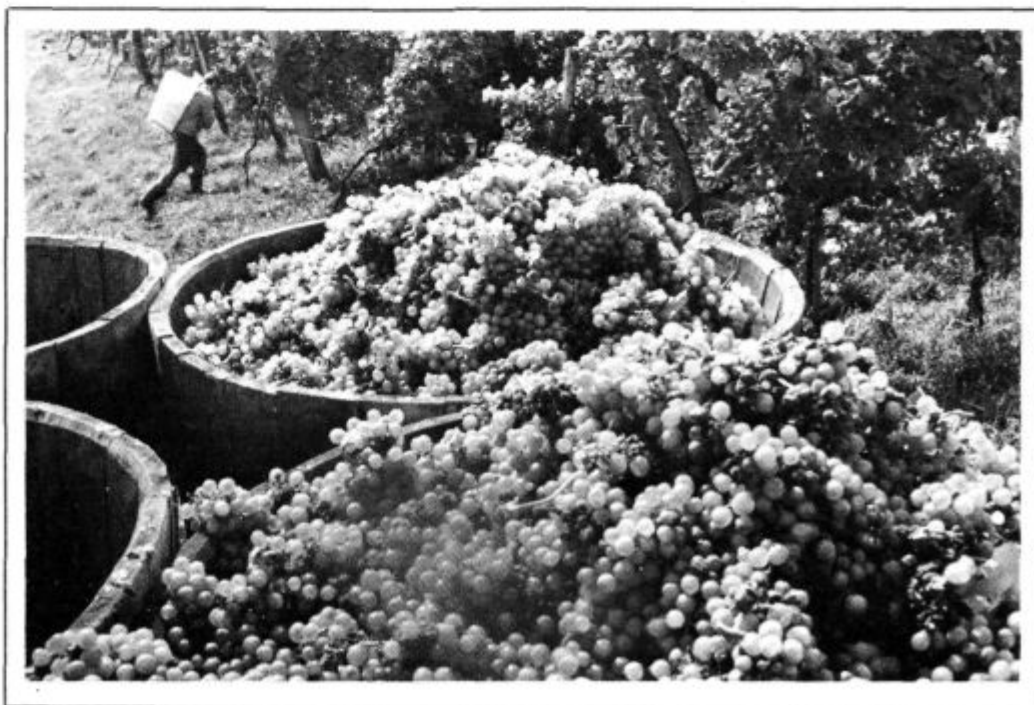
obračunov, temveč je to tudi čas, ko je treba pripraviti zemljo za prihodnje leto, še prej pa posejati ozimine. Pri naši zadrugi v Lenartu imamo za prihodnje pridelovalno obdobje po samoupravnem sporazumu — podpisali smo ga 16. 9. 1986 v Ljubljani — dolžnost posejati pšenico za zrnje na 450 hektarjih, oziroma odkupiti 1350 ton zrnja. Po hektaru naj bi namreč kmetje oddali 3 tone pšenice.«

TEMELJNE PRIPRAVE

Pri lenarški kmetijski zadrugi so z doseženimi proizvodnimi rezultati na področju pridelovanja pšenice v zadnjih nekaj letih dosegli pomembne uspehe, saj so na primer še leta 1983 pšenico sejali komajda na 292 hektarjih polj.

Razmišljajo pa že tudi o setvi sladkorne pese. O tem opravilu

(Nadaljevanje na 2. strani)

TEMELJITE PRIPRAVE NA NOVO SETEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

direktor Leopold Hameršak takole:

»Letos smo to poljščino gojili na 40 hektarih in tudi letos ni manjkalo težav. Tako smo morali zaradi slabega sklopa, suše in težkih pogojev rasti preorati kar 8 hektarov njiv s sladkorno peso. Preostala nam je torej samo še na 32 hektarih polj. Prihodnjo pomlad pa jo nameravamo posejati na 85 hektarih, zato se že sedaj pripravljamo na to pomembno akcijo.«

SODELOVANJE KMETOV, STROKOVNJAKOV IN TUDI OBČINE

Pri lenarški zadrugi se dobro zavedajo, da bodo lahko tudi v prihodnje uspešno delali, če bodo tesno sodelovali pri uresničevanju načrtov vsi kmetje — kooperanti in člani zadruge. Pa ne samo ti, tudi strokovnjaki in nenazadnje predstavniki družbenopolitične skupnosti. V občini je namreč največ rezerv prav na področju kmetijstva — v zemlji torej. Ta pa bo dajala več, če bomo vanjo več vlagali in upoštevali strokovna priporočila.

Le na tak način bo narava jeseni podarila še večji pridelek... J. Kurbus.

V občinskem središču raste sodobno skladišče trgovine KZ Lenart

PLAN JESENSKE IN SPOMLADANSKE SETVE POLJŠČIN 1986/87

Zadružna enota	HA	Pog. oddana kol. pšenice 3000 kg/ha	slad. pesa ha	pri- delek t	krme okopa- vina 35 t/ha	strišni posevek ha	krma koševina in TDM ha	koruza za zmrje	silazna koruza ha	Skupaj koruza ha	rdeča pesa ha	buče ha	ječmen ha	travniki ha
Benedikt	66	184,800 t	10	400	13	35	25	135	54	189	1,5	5	3	145
Cerkvenjak	35	98,000 t	8	320	13	17	20	99	38	137	1,5	5	3	105
Gradišče	44	123,200 t	8	320	13	20	25	99	38	137	1,5	5	2	105
Jurovski dol	64	179,200 t	21	840	13	35	30	146	60	206	1,5	5	2	145
Lenart	68	190,400 t	12	480	12	30	30	147	60	145	1,5	5	3	145
Voličina-Selce	46	128,800 t	8	320	12	12	20	128	51	179	1,5	5	2	105
Trate-Velka	39	109,200 t	6	240	9	15	10	96	36	132	1,5	5	2	80
Zg. Sčavnica	78	218,400 t	12	480	15	36	30	150	63	213	1,5	5	3	170
SKUPAJ:	440	1232,000 t	85	3400	100	200	190	1000	400	1400	12	40	20	1000

CERKVENJAČANI OHRANJAJO STARE KMEČKE OBIČAJE

Ohranjanje starih kmečkih običajev, šeg in navad je dogovor Cerkvenjačanov. Da ne bi pozabili na tradicijo, na stare kmečke običaje, ki so zahtevali več časa in tudi žuljev, zato pa v zameno dajali veliko zadovoljstva, v Cerkvenjaku vsako leto ob krajevnem prazniku pripravijo prikaz kmečkih običajev. Tako se že vrsto let na dan praznovanja cerkvenjaškega krajevnega praznika v Cerkvenjaku prepletata preteklost in sedanjost.

Pred štirimi leti so se Cerkvenjačani odzvali tudi povabi

lu radgonske Zveze kulturnih organizacij in Pomurskega sejma, da sodelujejo v paradi kmečkih običajev v Gornji Radgoni. Njihovo sodelovanje v Radgoni, kjer hkrati zastopajo lenarško občino, je vsekakor pohvalno, saj so v dosedanjih štirih nastopih — nastop skupin ocenjuje posebna strokovna komisija — namreč prejeli kar tri zlate in eno srebrno plaketo Pomurskega sejma. Ob plaketah pa najboljše skupine dobijo še denarne nagrade.

F. Bratkovič

PROBLEMATIKA USPOSABLJANJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

NAVEZANOST NA ZEMLJO

Obdobje 1981 — 1985 je potekalo v intenzivnem urejanju kmetijskih zemljišč. Dopolnjena kmetijska zakonodaja je omogočila način zbiranja sredstev za usposabljanje zemljišč. Na osnovi tega smo v SR Sloveniji opredelili 7.534 ha zemljišč za izvedbo hidromelioracij in 3.513 ha za namakanje. Nadalje so bile opredeljene agromelioracije na 7.913 ha in 7.952 ha zemljišč za komasacijo. V naši občini smo pristopili k urejanju zemljišč z omenjenimi posegi na skupno 937 ha. V zvezi s tem delom se je pojavila tudi določena problematika, ki ni značilna samo za našo občino, ampak za vso Slovenijo. Z usposabljanjem zemljišč smo pričeli v letu 1982. Glavni problemi so bili v nedovzetnosti lastnikov kmetijskih zemljišč za te posege, kar je izviralo iz starostne strukture zasebnih lastnikov zemljišč, bojazni lastnikov pred odvzemom zemljišč oz. zamenjavo zemljišč v ravninskem predelu z zemljišči v hribovitih legah ter tradicionalno navezanostjo našega človeka na zemljo, ki jo je dedoval iz roda v rod. Nadalje smo se srečevali s problemom nedokončanih zamenjav zemljišč med Agrokombinom in kmeti. V tem obdobju smo z učinkovitim in doslednim delom uspeli odpraviti miselnost lastnikov, da jim bo izboljšana zemlja odvzeta. Pojavil pa se je nov problem pri izvedbi melioracij. Dogaja se, da melioracijska dela niso v celoti izvedena kvalitetno in strokovno. Razloga sta dva, in sicer izvajalci melioracij ne izvedejo kvalitetno nekaterih del, lastniki preprečujejo izvedbo melioracij ter s tem povzročajo nekvalitetno delo in zamujanje rokov. Pri agromelioracijah izven melioracijskih območij nastopajo težave zaradi neurejenih odnosov med sosedami — lastniki kmetijskih zemljišč, opredelilne območja, kar je povezano s finančnimi sredstvi, pridobivanja projektno dokumentacije ter programa kmetijske proizvodnje na melioriranih in agromelioriranih zemljiščih. Pri komasacijskih posegih je problematika prevzema zemljišč, ki izhaja iz nekvalitetno izvedenih melioracij in želje lastnikov, da bi obdržali svoja zemljišča, ki so jih koristili pred komasacijo. V samem postopku komasacije pa se srečujemo z neurejenimi zemljiško-lastninskimi zadevami: nedokončano dedovanje, neurejene kupne pogodbe in neurejene menjalne pogodbe.

Kljub omenjeni problematiki pa ugotavljamo, da smo v tem obdobju uspeli v veliki meri z usposabljanjem zemljišč ter ustvarili dobro osnovo za nadaljnje delo na tem področju.

Z. Titan

PREDSTAVLJAMO VAM MARIJO IN SLAVKA SENEKOVIČA IZ ZG. PORČIČA AKTIVNA TUDI V KRAJEVNI SKUPNOSTI

Nad slikovitim gradiškim jezerom ob cesti Gradišče—Lenart se na gričku ponosno razkazuje domačija. Že

bežen pogled da vedeti, da tod gospodarijo pridne in marljive roke. Senekovičevi so kooperanti Kmetijske

Slavko Senekovič iz Zgornjega Porčiča

KJE NAS ČEVELJ ŽULI?

O DAVČNI POLITIKI

V letu 1985 je bil spremljen in dopolnjen Zakon o davkih občanov (Ur. list SRS št. 32/85), ki ga samostojni obrtniki že občutijo. Postavljajo se vprašanja nejasnosti in različne razlage tako glede davčnih olajšav, kot tudi glede zavarovalnih osnov in priznavanja plačanih prispevkov, prihodka obratovalnice, različnih stroškov in olajšav. V zadnjem času je največ nejasnosti v zvezi z ugotavljanjem davčne osnove, in sicer z ugotovitvijo odmerne osnove in v primeru, če davčna osnova ni dovolj visoka.

Čisti dohodek se zmanjša za osebni dohodek in nadomestilo osebnega dohodka ter za sklad skupne porabe delavcev. Čisti dohodek se zmanjša za 70 % letnega povprečnega čistega osebnega dohodka delavcev v SR Sloveniji v letu, za katerega se odmerja davek. Obračunani prometni davek in prispevki od zavarovalne osnove in nadomestila za osebni dohodek zavezanca se odštejejo od čistega dohodka. V primeru, da ugotovljena davčna osnova ne doseže višine 10 % povprečnega letnega bruto osebnega dohodka zaposlenega delavca v gospodarstvu v SR Sloveniji v letu za katero se davek odmerja, plača obrtnik davek iz gospodarske dejavnosti v višini, ki ustreza pavšalnemu letnemu znesku, ugotovljenemu po merilih za določanje pavšalnega letnega zneska davka. Višina tega davka je odvisna od vrste dejavnosti in predmeta, obsega, načina in kraja poslovanja, delovne sposobnosti obrtnika in drugih okoliščin, ki vplivajo na doseganje dohodka. Natančnejša merila za določanje pavšalnega zneska je predpisala občinska skupščina v svojem odloku o davkih občanov. Vsi ti obrtniki, ki so obdavčeni v pavšalnem letnem znesku, so zavezanci po dejanskem dohodku in morajo voditi poslovne knjige in druge evidence. Tem se ne priznavajo olajšave, ki se sicer priznavajo pavšalistom. S spremembo zakona o davkih občanov so drugače urejena tudi vlaganja v osnovna sredstva zaradi razširitve materialne osnove dela. Do leta 1985 so se olajšave priznavale v obliki znižanja odmerjenega davka iz dejavnosti. Zdaj pa ima samostojni obrtnik pravico uveljavljati znižanje davčne osnove do 25 % po določbah zakona in še druga znižanja po določbah občinskega odloka. Obrtniki se srečujejo še s problemi, kot so plačevanje prometnega davka, priznavanje materialnih stroškov, dolžniško-upniška razmerja itd. Menimo, da današnja davčna politika ni stimulativna za razvoj gospodarstva, saj se spreminja iz leta v leto. Poleg nabave osnovnih sredstev, za kar lahko prejme obrtnik olajšavo, je večji problem vprašanje obratnih sredstev, predvsem pri začetnikih. Vsekakor pa kreditna politika ni posebej stimulativna za drobno gospodarstvo, še posebej za začetnike in za deficitarne dejavnosti ne. Kljub temu imajo le-te dejavnosti določene prednosti.

M. JANČIČ

ske zadrage od njene ustanovitve in imajo o tej povezavi samo pohvalne besede. Glavna kmetijska dejavnost je živinoreja, saj imajo pri hiši 11 krav, 25 pitancev in 180 bekonov od 20—100 kg. Mleko kajpak oddajo mlekarji, in sicer 18—20 litrov dnevno z maščobno stopnjo 3,8—4 %.

Pridne roke skrbijo za 10 ha obdelovalne zemlje. Imajo tudi 5 ha v najemu. Veliko pozornost posvečajo pridelavi pšenice, ječmena, krompirja in sladkorne pese. Zanimiva so razmišljanja gospodarja Slavka o sladkorni pesi. Lani je na 50 a pridelal 25 ton, kar smatramo za uspešen in dober pridelek. Vsa leta je bil zadovoljen z ocenami sladkorne stopnje, do neljubega dogodka pa je prišlo lani, ko so strokovnjaki v Ormožu ocenili sladkorno stopnjo pridelka, ki je bil pridelan in pobran na isti površini, zelo različno!

Prijetno je slišati pohvalne besede matere in očeta o svojih otrocih Majdi, Marinki, Slavku, Branku, Darku in Andreju:

Pridni so, delavni. Radi pridejo ne samo na obisk, ampak tudi pridno pomagajo predvsem ob spravljanju poljščin, ob setvi in obdelavi zemljišča. Branko, Darko in Andrej so izkazali svojo ljubezen do zemlje s tem, da so se tudi poklicno vezali nanjo. Ponosna sva na svoje otroke. Kljub obilici dela družina najde čas in voljo za delo v Krajevni konferenci SZDL

— Gradišče. Oče Slavko je član sekcije za kmetijska vprašanja, žena Marjana je podpredsednica sekcije za spremljanje družbenopolitičnega in družbenoekonomskega položaja žensk, sin Darko pa deluje v sekciji za varstvo okolja.

Pred dvema letoma je bil Slavko st. član delegacije krajevnih skupnosti Gradišče, ki je bila na obisku v pobrateni krajevni skupnosti Razbojna v SR Srbiji. Žena Marjana pa je bila pred leti na obisku v pobrateni občini Brus. Tako se Slavko spominja svoje obiske: »Videli smo mnogo zanimivih krajev. Nepozabni so vtisi iz spominskega parka tov. Titu, Sutjeske in seveda pobratenega naselja Razbojne. Domačini — kmetovalci — so mi v Razbojni razkazali gospodarstva. Njihovo gostoljubnost je težko opisati. Njihov je v teh nekaj dneh postal tudi moj.«

Ob tej priliki moramo zapisati, da je domačija Senekovičevih bila v lanskem letu gostitelj celotne delegacije iz pobratene Razbojne, ki je prišla na uradni in prijateljski obisk v Gradišče. Ob bogatem prigrizku in prijetni slovenskogoriški kapljici so gostje preživeli nepozaben popoldan. Sonce je že krepko zašlo za Pohorje, ko smo končali naš prijeten razgovor. Na polja in domačijo je legal prijeten večer, ki je naznanjal še lepše in prijetnejše jutro.

R. L.

Tudi letos so bili mladi iz naše občine v mladinskem taboru. Strumen je bil korak, lepo urejen tabor, in pestro življenje...

OBVESTILO

Območje občine Lenart velja še vedno za ogroženo s steklino. Zato morajo lastniki psov upoštevati z zakonom o varstvu živali (Ur. list SRS, št. 37/85) predpisan kontumac zopora psov in mačk.

Psi morajo biti na verigi, povodcu ali v ograjenem prostoru. Vse lastnike psov, ki tega ne bodo upoštevali, bomo kaznovali.

Nadzornik pasjega kontumaca zaposlen pri Veterinarskem zavodu Mariboru bo potepuške pse lovil in jih nato odstranjeval na stroške njihovih lastnikov.

Prosimo upoštevajte obvestilo!

Veterinarska inšpekcija

NAJVEČJI V SLOVENIJI

ZAVOD ZA DUŠEVNO IN ŽIVČNO BOLNE HRASTOVEC-TRATE

Vsem, ki jih vodi pot od Maribora do Lenarta, se ustavi pogled na ogromnem stavbnem kompleksu. To je grad Hrastovec.

Prav gotovo je večina občanov Lenarta že slišala, da v grajskih prostorih živijo duševno in živčno bolni ljudje. Menimo, da bi morali Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec-Trate le nekoliko podrobneje predstaviti, saj deluje že od leta 1948, ko je bil ustanovljen z odločbo vlade LR Slovenije.

Zavod je enovita delovna organizacija, ki deluje v dveh enotah — v Hrastovcu in na Tratah, kar je izraženo že v naslovu.

Zavod je posebna socialna ustanova, ki nudi oskrbo, zdravstveno varstvo in nego odraslim in trajno duševno prizadetim

trčne klinike v Ljubljani opredelil medicinske indikacije, ki temeljijo na veljavni mednarodni klasifikaciji obolenj.

V SR Sloveniji je opredeljena kapaciteta našega zavoda. Tako imamo v enoti Hrastovec zmogljivost 450 oseb in na Tratah 270 oseb, torej skupno 720 oseb.

Za izvajanje dejavnosti je v zavodu redno zaposlenih 257 delavcev, od tega 26 % delavcev s srednjo in višjo izobrazbo, večina drugih delavcev so bolničarji. Iz SOZD Združeno zdravstvo Maribor prihajajo v zavod strokovni delavci: nevropsihiater, specialisti internisti, klinični psiholog, fiziater, zobozdravnik in drugi potreben strokovni kader.

Osnovni problem zavoda je precejšen zaostanek v bivalnem standardu v primerjavi s splošni-

Grad Hrastovec

osebam, ki se ne morejo rehabilitirati in ne morejo živeti prosto v družbi, ter odraslim duševno in živčno bolnim osebam, pri katerih je bila aktivna terapija brezuspešna, je pa možna interna rehabilitacija, a zaradi svoje asocijalnosti ne morejo biti v domači oskrbi.

Zavod nudi svojim oskrbovancem poleg že omenjenih oskrb ter zdravstvenega varstva in nege še posamezne specialistične zdravstvene storitve kot so zobozdravstvene, ginekološke, fizioterapevtske, okulistične, zdravljenje TBC itd. Zavod ustrezno stanju in potrebam organizira oskrbovancem določene oblike rehabilitacije, zaposlitve in resocializacije ter družinsko oskrbo.

Osnovna zdravstvena nega in oskrba sta zagotovljeni vsem oskrbovancem 24 ur na dan, torej neprekinjeno. Preko dneva so oskrbovanci vključeni v različne oblike tretmana — v zavodsko delovno terapijo, v specialno pedagoško dejavnost. Del oskrbovancev preživi dan v dnevnih prostorih ob glasbi, raznih igrah in drugih dejavnostih; to so predvsem tisti oskrbovanci, ki jih ni mogoče vključiti v aktivnejše oblike terapije.

Zavod je razvil posebno izvenzavodsko obliko varstva in oskrbe v rejniških družinah.

Za sprejem v zavod je strokovni kolegij Univerzitetne psihia-

mi socialnimi domovi. Zato bo zavod v naslednjih letih namerjal največjo pozornost preureditvi oddelkov: največ do 6-posteljne spalnice z ustreznimi dnevnimi prostori, obnova stavbe B za namene delovne terapije in ureditev oddelka za intenzivno nego.

Zavod ustvarja svoj prihodek v glavnem iz dveh virov: iz dnevne cene oskrbe in iz dnevne cene zdravstvene nege. V dnevni ceni niso zajeta potrebna sredstva za posodabljanje strokovnega dela in za izboljševanje bivalnih pogojev oskrbovancev.

Sredstva, potrebna za našeta dela, bo zavod dobil iz sklada za gradnjo domov upokojencev. Ta sredstva zbirajo pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Naj ob tej kratki predstavitvi zavoda omenimo še naslednje. Zavod zajema oskrbovance iz celotnega območja SR Slovenije, saj je edini tovrstni in hkrati največji zavod v republiki. Čeprav je zavod zaprtega tipa, smo vedno pripravljene sprejeti skupinske, vnaprej prijavljene obiske.

Ogleda vreden je zavod tudi zaradi izredne skrbi ohranjanja gradu kot kulturne dediščine nam in našim potomcem.

Janko Kšela

KORISTEN NASVET ZDRAVNIKA

IZ ZAGATE SI LAHKO POMAGAMO TUDI SAMI!

Zobna gniloba povzroča veliko skrbi skoraj vsakemu prebivalcu. Po statističnih ugotovitvah oboleva zaradi zobne gnilobe do 95 % vseh prebivalcev. Gre torej za najbolj razširjeno bolezen nasploh. Ne gre pa samo za obolenja v ustni votlini, temveč tudi za številne posledice na celotnem organizmu. Posledice teh obolenj se kažejo v manjši delovni sposobnosti, produktivnosti, obrambni sposobnosti in tudi v invalidnosti prebivalstva. Razen tega zahteva zdravljenje zobne gnilobe in njenih posledic ogromne izdatke, ki predstavljajo v vsaki družbi težko breme.

Tako se seveda pojavlja vrsta vprašanj: zakaj nastaja zobna gniloba, kje in kako se je lahko ubranimo? V krajšem sestavku želimo opozoriti na dejstvo, da lahko za zdrave zobe veliko storimo sami. Za naše razmere velja ugotovitev, da se ne bomo smeli prepuštili samo popravljanju zob, temveč veliko več narediti pri preprečevanju nastanka zobne gnilobe.

Ker se mlečni zobje otroka začne oblikovati že v prvih mesecih nosečnosti, je še kako pomembno, da mamice poskrbite za otrokove zobe predvsem z zdravo prehrano.

Navadna mešana hrana je najboljša. V njej naj bo zadosti pustega mesa, sira, morskih rib, zelenjave, sadja, mleka, masla in jajc. V tem času potrebujete še posebno veliko vitaminov in mineralnih soli, kalcija, fosforja in drugih važnih sestavin hrane. Zato uživajte presno zelenjavo in sadje: solato, paradižnik, papriko, korenje, zelje, ohrovt, špinac, grah, fižol v stročju, jabolka, limone, grozdje, naravne sadne sokove in ribje olje. Takšna prehrana in bivanje na zraku in soncu koristi obema — mamici in otroku, ki mu omogočata pravilen razvoj, dobro zakostenevanje zobnih kalic in s tem odpornost zobovja v začetku njegovega razvoja. Tudi fluor-kalcij veča odpornost otrokovih zob in zavira razvoj zobne gnilobe pri nosečnici, ki naj ga zato jemlje po 4 tablete na dan.

Tudi po porodu, v času dojenja jemlje mamica prav toliko tablet fluor-kalcija na dan. Za novorojenčka pa je naravna hrana edinole mleko. Dojenje je izredno pomembno za zdravo rast in razvoj otrokovih zob, čeljusti in žvekalnih mišic. S sesanjem na materinih prsih omogočamo otroku delo, s katerim dobiva razvijajoče se tkivo dražljaje, ki omogočajo trdnost zgradbo kosti, zobovja, čeljusti in mišic.

Ko mati otroka odstavi, naj mu postopoma daje vedno tršo hrano, da jo mora temeljito gristi in mleti. Trd ržen kruh, sadje, zelenjava in sončni žarki zagotavljajo zdrav in skladen razvoj otrokovega žvekalnega organa, ki obrazu daje lepoto.

Tudi nega otrokovih ust in zob je sprva materina skrb. Že prvi zobek, ki se pojavi otroku v ustih, je potreben redne, vsakodnevne nege po vsaki jedi. In tako vsi mlečni zobje, ki se ob zobovanju po določenem časovnem presledku in vrstnem redu uvrstijo v zgornji in spodnji zobni lok. Ob materinem zgledu se bo otrok navadil redno vsak dan in po vsaki jedi, zlasti pa zvečer pred spanjem in zjutraj, čistiti zobe in izpirati usta. Tako bo tudi pravilna uporaba zobne ščetke prešla v nepogrešljivo navado. Vedel bo, da mora po vsaki jedi, zlasti pa po mehkih, sladkih in lepljivih jedeh, odstraniti iz ust vso nesnago, ki povzroča neprijeten občutek v ustih in gnitje zob.

Večina tega, kar je bilo povedanega o čiščenju in hrani malih otrok, velja tudi za šolske otroke in za odrasle. Zanimivo, da so ravno odrasli tisti, ki imajo najslabše očiščeno zobovje. Na zanemarjene zobe, pokrite z oblogami, ne sodijo zalivke, mostički in proteze. Ker vemo, da neustrezna prehrana in slabo čiščenje zobovja povzročata zobno gnilobo, je naša osebna skrb in odgovornost, da s svojim obnašanjem prispevamo svoj delež k rešitvi tako zapletenega problema, kot je zobna gniloba. Potrebno je, da vsak tudi sam nenehno skrbi za zdravje svojih zob, da si zavestno pomaga z vsemi preprečevalnimi ukrepi zavedajoč se nevarnosti, ki pretijo njegovim zobem vsak dan in po vsaki jedi.

Ti ukrepi naj postanejo dobra navada, ki vsakega od nas varuje in spremlja skozi vse življenje.

Dušan Markoli

AVTORADGONA — TOZD TRANSPORT

NAČRTOVANO — URESNIČENO

V lanskem decembru smo objavili kratek zapis o delovanju in načrtovanjih te delovne organizacije. Načrti so bili takrat zelo smelo zastavljeni, vendar so danes v celoti uresničeni. Vozni park šteje 14 motornih vozil nosilnosti od 7 do 14 ton, ki jih uporabljajo predvsem za prevoz tovora OZD v Lenartu.

V letošnjem letu so bili obnovljeni prostori za servisno dejavnost za lastne potrebe in potrebe združenega dela. Popravljajo tovorna motorna vozila in kmetijsko mehanizacijo. V okviru servisne dejavnosti obratuje trgovina, ki je dobro založena z rezervnimi deli za traktorje znamke IMT. Možen je tudi nakup posamičnih delov. Trgovina in servis obratujeta ob delavnikih od 6. do 14. ure. Informacije pa dobite na telefonu št. 74-215. Ob koncu se posnemamo vredna misel vodje poslovne enote Antona Letnika: »Trdna je odločenost našega kolektiva, da vložimo vsa razpoložljiva sredstva najprej v obnovu proizvodnih prostorov in posodobitev voznega parka, šele nato sledi ureditev upravnih prostorov.«

Menimo, da je takšna odločitev pravilna.

Rudi Lešnik

VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA LENART

V naši sodobni družbi postaja vse bolj očitno, da družina sama ne zmore več opravljati vedno zahtevnejših vzgojnih funkcij. Družbena skupnost mora prevzeti nekatere naloge, ki so jih nekoč opravljali starši sami. Tudi danes je družina za otroka nenadomestljiva. Daje mu varno zavetje, ljubezen in razumevanje, ki so ga otroci potrebni, da zrastejo v zadovoljnega, sebi in družbi koristnega človeka. Toda zapleteni in dinamični družbeni odnosi terjajo od otroka mnoge sposobnosti in znanja, ki si jih otrok ne more pridobiti le v družini. Številne raziskave so pokazale in potrdile, da je predšolsko obdobje izjemno pomembno za otrokov nadaljnji razvoj. Odnos do otrok je odnos do človeštva. Naši današnji otroci bodo vstopili sredi svojega najbolj ustvarjalnega obdobja v novo tisočletje. V novem svetu pa bi morali biti več sonca, miru in blagostanja ter srečnih in ustvarjalnih ljudi. Otroci so naša stvaritev, najdragocenejša, kar imamo. Otroci,

Želimo prijetno počutje

Že v letu 1983 smo pristopili k akciji pridobivanja sredstev za nove prostore skupaj z izvršnim svetom občine Lenart in skupnostjo otroškega varstva Lenart. Tudi vse delovne organizacije so

ne akcije. Vzgojno varstveni organizaciji so s prostovoljnimi prispevki omogočili nabaviti del opreme.

Vrednost prizidka je znašala 32.000,00 din, vrednost opreme pa 7.000,00 din. Se vedno pa nimamo urejenega okolja.

Prizidek k VVO je bil dokončan 10. 9. 1986, z njim pa je zagotovljena vzgoja in varstvo za 40 malčkov. Sprejeti so bili vsi otroci. Delo že nemoteno poteka.

V imenu vseh sprejetih otrok, staršev in delavcev se zahvaljujemo izvršnemu svetu občine Lenart, skupnosti otroškega varstva Lenart, republiški skupnosti otroškega varstva, posebno pa še vsem delovnim organizacijam, vsem krajanom Lenarta in aktivi-

stom SZDL, ki so nam pomagali pri naših prizadevanjih ter tako omogočili zbrati potrebna sredstva za prizidek in s tem zagotoviti varno in srečno otroštvo našim otrokom — tukaj in danes.

Poleg uspehov, ki smo jih dosegli in jih dosegamo na področju otroškega varstva, pa ne moremo mimo dejstva, da imamo v krajevni skupnosti Gradišče še vedno neprimerne prostore, v katerih bivajo tudi naši otroci. Z vsem srcem iskreno upamo, da bomo tudi tem otrokom lahko kmalu zagotovili zdravo in srečno otroštvo ter tako opravičili vse velike besede o skrbi za našega otroka.

M. Fekonja

MLADI PIŠEJO JESEN

Rahel vetrič me boža, ko odhajam iz šole proti domu. Sonce se mi upira v hrbet in me prijetno greje. Odvržem nepotrebna oblačila in se ozrem po naravi. Čudovito jo je obdarila in obarvala starka »Jesen«. Za vsakogar ima v svojem košu darila. S čopičem barva in ustvarja take odtenke, da jih noben umetnik ne more tako natančno posneti... Ustvarja glasbo, ki buči zaspance. Obdaruje skrbne in delovne roke.

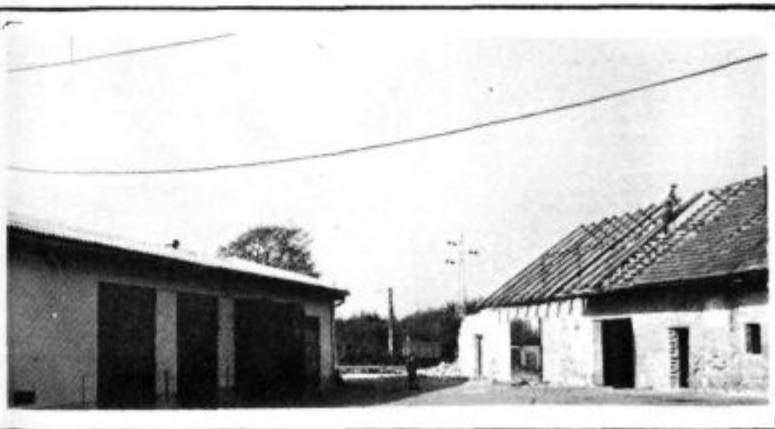
Najlepše pa je prav v vinogradih. Grozdje zori in njegov vonj privablja številne radovedneže, da okušajo sladke jagode. Poleg žejnih otrok so tu najglasnejši škorci, ki se kriče prepirajo za slastno hrano. Tudi gromko klopotače klopotev jih ne zmoti, kaj šele odžene. V meni pa pesem klopotev vzbuja željo po skorajšnji trgovini. Takrat bo vsepovsod zazvenela pesem trgačev, prešernov smeh sosedov, ki bodo priskočili na pomoč, rožljanje brent in veselje ob stiskalnici...

Sprehod v gozd pa je tudi v tem jesenskem času prav poseben užitek. Tu je gobarjev kot mravelj, predvsem ob sobotah in nedeljah. Že diši po kostanju in kakšen želod ti tudi že pada na glavo. Hrane bo dovolj za vse gozdne prebivalce.

V meni buči jesen otožnost, saj se končujejo veseli in topli dnevi, pred nami pa je dolga, dolga zima.

Danica Vogrin

OŠ BENEDIKT

KNJIGA BLIŽJE BRALCEM

BIBLIOBUS V NAŠIH KRAJIH

Že nekaj let so si lahko občani v krajevnih skupnostih Benedikta, Jurovskega dela, voličine in Zg. Ščavnice izposojali knjige v bibliobusu mariborske knjižnice. V lanskem letu je bibliobus zaradi dotrajanosti prenehal voziti.

Že v lanskem letu smo v mariborskih občinah in v naši občini zbirali sredstva za nakup novega vozila. Ker smo uspeli zbrati dovolj sredstev, je mariborska knjižnica naročila izdelavo vozila pri Tovarni avto-

mobilov Maribor. Izdelovalec obljublja, da bo vozilo pripravljeno za vožnjo konec oktobra letos.

Tako bi bibliobus z rednimi obiski v naših krajih začel v mesecu novembru 1986. Tokrat je mreža postajališč v naši občini povečana za dve. Na novo sta uvedeni postajališči v Gradišču in Cerkvenjaku.

Pripravljen je že tudi urnik obiskov bibliobusa. Kraje bo obiskoval vsakih štirinajst dni ob isti uri, in sicer:

vsak 2. in 4. torek, začenši z 11. novembrom 1986 in dalje 25. nov., 9. december, 23. december itd.	Zg Ščavnica,
od 10.30 ure do 12.00. ure	Jurovski dol,
od 12.30 ure do 14.30. ure	vsak 1. in 3. petek, začenši s 7. novembrom 1986 in dalje 2. nov., 5. december, 19. december itd.
od 7.30 ure do 8.30 ure	Voličina,
od 9.00 ure do 10.00 ure	Benedikt,
od 10.30 ure do 12.00. ure	Cerkvenjak,
od 12.30 ure do 14.30 ure	Gradišče.

Zaradi zamude pri izdelovalcih lahko pride tudi do kasnejšega začetka voženj, vendar dnevi v mesecu ostanejo nespremenjeni. O natančnem datumu pričetka voženj bomo pravočasno obvestili šole in

obesili plakate v trgovinah. Vabimo vse, mladino in odrasle, ki radi sežete po knjigah, da obiščete bibliobus, kjer boste našli pester izbor knjig. Matična knjižnica Lenart

KULTURNI UTRIP — V OBČINI LENART

Na Zavrhu pri Voličini smo 14. septembra 1986 svečano odprli lepo urejeno spominsko sobo Rudolfa Maistra-Vojanova, zanega generala, ki je v letih 1918 do 1920 organiziral uspešen odpor proti ostankom nemške oblasti v Mariboru in na celotnem območju severovzhodne Slovenije ter tako obranil ta naš predel Slovenije pred ponemčevanjem.

V sobi je razstavljena stalna zbirka, ki na poljuden način predstavlja delo in življenje tega vojaka, ki je bil hkrati politik in pesnik. Ob otvoritvi sobe in reliefa na prenovljeni fasadi stare vile ob kulturnem domu na Zavrhu smo imeli v organizaciji Zavoda za varstvo in naravne dediščine Maribor, slovenskega konzervatorskega društva, društva slovenskih pisateljev, slavističnega društva Maribor ter naše kulturne skupnosti tudi okroglo mizo in literarni večer, tako da smo na Zavrhu doživeli zaokroženo kulturno prireditev, kakršnih si v občini želimo čimveč.

Kulturni utrip je v občini Lenart dokaj pester, čeprav nekoliko nestalen in vse preveč odvisen od zagnanosti in ljubiteljskega posameznika. Uredili smo večino kulturnih domov v občini tako, da so dvorane vabljivejše.

Kulturna društva delajo v boljših pogojih, pa vendar so tradicionalne aktivnosti — igre, pevski in folklorni nastopi bolj ali manj redki. Najbolj se naši kulturni delavci izkažejo ob praznikih in prireditvah. Takrat se vključijo šole, vse razpoložljive skupine in sekcije v okviru krajeve KU-D-a in tudi mladinske organizacije ter druge posebej sestavljene skupine. To kaže na potrebo nastopajočih po občinstvu. Nujno je tedaj, da ob se ne-

koliko boljših gmotnih pogojev zastavimo delo z bolj celovitimi programi, pri nastajanju katerih bodo sodelovali vsi ljubitelji kulturnega dela in vse krajevne organizacije.

V občinski kulturni skupnosti si prizadevamo tudi za bolj pestro in ustaljeno ponudbo poklicnega kultur-

nih dveh letih med drugim priredili razstavi likovnih del Božidarja Jakca in Bojana Golije.

Gostovanja gledaliških in glasbenih umetnikov nam nekoliko ovirajo premajhni in neprimerni odri — tudi v Lenartu — zato bo potrebno v občini sčasoma dograditi vsaj eno dvorano.

Na Zavrhu je bilo živahno pred, na in po otvoritvi spominske sobe

no-umetniškega ustvarjanja. Zagotovili bi radi gostovanja gledališča ter določeno število glasbenih gostovanj in likovnih razstav. Pri tem se da veliko narediti s sodelovanjem tistih dejavnikov, ki lahko organizirajo takšne prireditve. To se je na primer uresničilo pri organizaciji likovnih razstav v osnovni šoli Lenart, kjer smo v zad-

no z večjim odrom. Do tedaj pa bomo morali prilagoditi predstave našim razmeram, vendar so tudi manjše »igre« lahko še kako privlačne, če so na kakovostni kulturo umetniški ravni.

Poseben primer kulturnega poslanstva predstavlja obnavljanje in ohranjanje naše kulturne dediščine. Kul-

turna dediščina je vse lepo, znamenito, tipično, kar ponazarja posamezna obdobja iz preteklosti. Poleg sobe generala Maistra bomo letos pristopili še k ureditvi viničarije v Nadbišču; stalno se obnavlja znamenita gotška cerkev Sv. Trije kralji, pa prostori v gradu Hrastovec, kar vse bi naj prispevalo k večji kulturnosti našega okolja ter izostrilo tudi naš čut do izvirnosti in skladnosti posegov v to okolje. Ko razmišljamo o delu in prizadevanjih kulturnih delavcev na terenu in v organizacijah združenega dela, se zavedamo velikanske volje in odločnosti, ki so potrebne za vsako zahtevnejšo kulturno prireditev. Pa vendar obstajajo stalne skupine, predane in zavzete za lepo pesem, folklorni kolorit in ritem, lepo povedano slovensko besedilo. Veseli smo njihovega deleža pri kulturnem utripu v občini. Naj bodo spodbuda tudi drugim, ki čutijo veselje in sposobnost za kulturno delo in nastopanje. Pokazati je potrebno nekaj smelosti, ki se obrestuje. Svoj veliki prispevek dajejo tudi šolski pevski zbori in recitatorske skupine tako, da ob vsem tem vendarle ustvarjamo in doživljamo živo kulturo, ki bogati naše vsakdanje delovne obveze in vnaša smisel v prizadevanje za boljši jutri.

Občinska kulturna skupnost bo skupno z družbenopolitičnimi organizacijami pripravila v bližnji prihodnosti sekcije razprave o programskih izhodiščih za razvoj dejavnosti v letu 1987 in naslednja leta tega srednjeročnega obdobja. Pozivamo vse ljubitelje kulture, da se nam v teh razpravah čimbolj ustvarjalno in kulturno sproščeno priključijo.

Edo Zorko

OKTOBER — MESEC VARSTVA PRED POŽARI

V mesecu varstva pred požari analiziramo stanje na tem področju v minulnem obdobju.

Zaskrbljujoče je naraščanje požarov v organizacijah združenega dela. Spomnimo se največjih tovrstnih požarov v lanskem letu: Krka — Novo Mesto, Hrastnik — TOZD Rudarstvo in Salonit Anhovo, ki predstavljajo glavno povzročeno škodo. Požari so nastali zaradi pomanjkljivega varnostnega delovanja, neodgovornosti vodilnega kadra, zanemarjanja požarne preventive in pa celo zaradi negativnega pristopa k požarni zaščiti.

Na območju občine Lenart v preteklem letu nismo zasledili povečanja požarov v družbenem in zasebnem sektorju. Izvajamo preventivne preglede v gospodinjstvih in gospodarskih poslopih. Prav tako posvečamo vso skrb za požarno zaščito kmetijske mehanizacije. V zadnjem času ugotavljamo, da je potrebno tudi v gospodinjstvih, predvsem pa na kmetijah, zagotoviti zadostno število ročnih gasilnih aparatov. Zato bomo do konca leta 1986 obiskali vse večje kmetije ter jim svetovali nabavo primernih gasilnih aparatov za preprečitev začetnega požara. Prav tako bomo poskrbeli za obnovo vodnih zajetij ter pregledali hidrantno omrežje.

Pred nami je akcija ustanavljanja industrijskih gasilskih društev ali vsaj industrijskih gasilskih enot v naši občini. Za ustanovitev so v TOZD-ih materialne in kadrovske možnosti. Trudili pa se bomo tudi izobraževati nove kadre za potrebe naših društev v krajevni skupnosti in TOZD.

V letošnjem letu smo dokončali daljinsko vklopjanje siren ter usposobili brezžične radijske naprave v gasilskih vozilih po KS. Vso skrb posvečamo tudi našim najmlajšim. Tako bodo v mesecu varstva pred požari sodelovali na republiškem srečanju v Ptuj. Tu se bodo predstavila pionirska društva Mladi gasilec z osnovnih šol.

Kamil Kirbiš

PROMETNA VARNOST — SKRB NAS VSEH

Prometna varnost v Jugoslaviji je ena najslabših v Evropi. Na sto milijonov prevoženih kilometrov umre v Jugoslaviji 18 ljudi, na Madžarskem 7 ljudi, v Avstriji pet, v Z. Nemčiji štiri, v Italiji pa trije. Na sto poškodovanih v prometnih nezgodah je v Jugoslaviji osem mrtvih, na Madžarskem sedem, v Italiji štiri, v Avstriji in ZR Nemčiji pa trije.

Naj navedemo samo nekaj razlogov za takšno stanje.

Zaradi padca kupne moči se na cestah pojavlja vedno več vozil starejših letnikov. Vzdrževanje teh vozil je zaradi dragih rezervnih delov in otežene nabave vedno težje.

Večina naših javnih cest ne ustreza gostoti in zahtevnosti sodobnega prometa.

Cestna signalizacija je pomanjkljiva.

Nizke kazni za kršitelje prometne varnosti ne ustrezajo svojemu namenu.

Prometna preventiva in vzgoja sta v posameznih sredinah prešibki. Pri vzgoji mladih se prometna vzgoja začne in konča v osnovni šoli.

Vozniki koles z motorjem bi morali opravljati tudi praktični del izpita, saj je ta kategorija udeležencev v prometu v veliki meri udeležena pri prometnih nezgodah.

V večini prometnih nesreč je krivdo pripisati človeku, to je njegovi pomanjkljivi vzgoji in usposobljenosti. Menimo, da je prvi razlog krepko nad drugim. Naša prometna kultura je na izredno nizki ravni. Delavci nadzora prometa ne zmorejo zaslediti vseh kršiteljev. Vprašajmo pa se, kaj smo sami storili za našo varnost. Kolikokrat smo opozorili soseda, prijatelja, znanca, da vozi prehitro, malomarno ali kako drugače ogroža sebe in druge! Starši ne spravljajte svojih otrok v nesrečo. Preverite, ali so otrokove vozniške sposobnosti primerne za vožnjo kolesa ali kolesa z motorjem. Ne dopustite otrokom samostojne vožnje, če nima opravljene izpita za vožnjo po javnih cestah.

Opozorili bi radi še na nevarnost vožnje v jesenskem letnem času. Na voznika preži cela vrsta nevarnosti: zmanjšana vidljivost, spolzko vozišče, odseki suhe in mokre ceste ter najhujši vzroki sovražnik — alkohol. Čas martinovanja naj bo sicer vesel, vendar do razumne mere. Razmislimo o tem, ko je še čas, kajti ob lomljenju pločevine in žvenketu stekla bo za kesanje prepozno.

E. P.

DELAVNI TUDI NA PODROČJU SLO IN DS

Vključevanje vseh delovnih ljudi in občanov v delo na področju SLO in DS je neodtujljiva pravica in dolžnost nas vseh, zajamčena z določbami ustave in zakona o SLO in DS, kljub temu pa se vsi z enako intenziteto v te naloge ne morejo vključevati, zlasti še zaradi tega ne, ker niso vsi dovolj usposobljeni za te naloge. Vendar pa se v razne oblike usposabljanja vključuje precej občanov, tudi mladih. Tako so osnovnošolci svoje znanje s področja SLO in DS preizkusili najprej na obrambnih dnevih v okviru posameznih osnovnih šol, najboljše ekipe pa tudi na občinskem tekmovanju v Jurovskem dolu v mesecu maju, kjer so pokazali dobre rezultate vsi brez izjeme, največ znanja pa obe ekipi OŠ Jurovski dol, ki sta zasedli 1. in 3. mesto, medtem ko je drugo mesto osvojila ekipa OŠ Zg. Ščavnica.

Prvovrstna ekipa OŠ Jurovski dol in ekipa izvenšolske mladine sta sodelovali tudi na regijskem tekmovanju, kjer se je najbolj uveljavila ekipa izvenšolske mladine, saj je dosegla 2. mesto. Na regijskem tekmovanju so sodelovale ekipe osnovnih šol, šol srednjega usmerjenega izobraževanja in izvenšolske mladine iz vseh mariborskih občin, občine Slovenska Bistrica, Ptuj in Ormož. V mesecu maju in juniju sta bili organizirani v občini tudi tekmovanje ekip prve medicinske pomoči iz sestava pripadnikov civilne zaštite in ekip za gašenje požarov skupno z občinsko organizacijo RK in občinsko gasilsko zvezo. V pripravi ekip prve medicinske pomoči za tekmovanje so sodelovali tudi delavci zdravstvenega doma Lenart, pripravo ekip CZ za gašenje požarov pa so izvajala gasilska društva po krajevnih skupnostih. Žal niso sodelovale na tekmovanju vse ekipe PMP, in sicer nista sodelovali ekipi iz krajevne skupnosti Zg. Ščavnica in iz krajevne skupnosti Jurovski dol. Prvo mesto med ekipami PMP je dosegla ekipa iz krajevne skupnosti Voličina, ki se je udeležila 14. junija 1986 republiškega tekmovanja v Zagorju ob Savi. Prvo mesto med ekipami CZ za gašenje požarov pa je tokrat dosegla ekipa iz krajevne skupnosti Jurovski dol. Ne glede na uvrstitev ekip pa menimo, da je potrebno izreči priznanje pravsem sodelujočim pripadnikom in pripadnikom CZ za obe disciplini, ki so za usposabljanje in za udeležbo na tekmovanju pokazali veliko pripravljenost in prizadevnost. Želimo si, da bi ta tekmovanja bila čimbolj množična in med občani ugodno sprejeta.

Vsem sodelujočim na navedenih tekmovanjih iz znanja in veščin, pomembnih za SLO in DS, organizatorjem tekmovanj in občanom, ki so na takšen ali drugačen način pomagali pri pripravi ekip, se zahvaljujemo.

Anton Slana

OBISK PRI OBRTRNIKU IN NAVDUŠENEM ZBI

IZ LJUBEZNI DO NEKATERIH

Brengova 45 a, sodobna, pravzaprav čisto nova hiša na levi strani v zdaj že znamenitem še vedno makadamskem cerkvenjaškem hribu. Pri vhodnih vratih napis Feliks Rajh — splošno strugarstvo ne pove vsega, kar se skriva za novimi zidovi. Zelo perspektivna obrt, ki se je je lotil mladi visokovalificirani strugar ni edino, s čimer se lahko pohvali notranjost. Sicer pa — prav je, da gremo po vrsti.

Pred okrog štirimi leti je Feliks Rajh odšel iz lenarškega Klemosa in sklenil stopiti na pot samostojnega obrtnika. Stružnica, ki jo je takrat kupil, je veljala toliko kot nova stoenka, pa vendar je strošek zmogel. Delo sprva ni bilo lahko in posel ni tekel po smelih načrtih, vendar se obrača na bolje. Stroji, ki so zdaj v delavnici, so vredni zajeten kupček bankovcev — okrog 2 stari milijardi din. Mojster ima zaposlenega še enega delavca, vendar to dejstvo ne preprečuje, da se stružnica ne bi vrтела že v zgodnjih jutranjih ali pa še v poznih večernih urah.

Feliks Rajh: Težko je dobiti delavce, kajti v združenem delu je dela nekoliko manj, zaslužek pa je zaradi davčne politike, ki moji dejavnosti še vedno ni preveč naklonjena, približno enak. Sicer pa izdelujemo v glavnem vijake za lenarške temeljne organizacije, v glavnem Klemos, Livarno, proizvodnjo bojljerjev, izvajamo pa tudi vzdrževalna dela v Marlesu in Kristalu. Prej sem omenjal težave, vseeno pa moram reči, da si v tem letu vendarle obetam nekoliko boljši finančni izid — na račun amortizacije bo ostanek dohodka vendarle nekoliko večji.

Mojster Feliks ima rad svoj poklic. Zanj se je odločil z ljubeznijo in z ljubeznijo do kovine, ki jo obdeluje, tudi dela. Vendar pa ne zanemari življenja, ki teče v domačem Cerkevniku in v domači občini. Je član planinskega društva, ribiške družine, poje pri obrtniškem pevskem zboru, je navdušen zbiratelj starin, večji del samega sebe pa

vendarle daje poklicu. Na republiških tekmovanjih kovinarjev je bil vedno med najboljšimi. Najbolj ponosen je na dosegeno 4. mesto pred nekaj leti, ker lahko ob svojem pestrem življenju s tem doseženim priznanjem dokaže, da je mojster svojega dela. Sicer pa ga za delo ni strah. V te čase je edini zasebni strugar v občini, vendar se ne boji konkurence. Dela bi bilo verjetno dovolj za več strugarjev, pa še to je treba dodati, da je dobro delo vedno bolj cenjeno in iskano. In zdaj še besedica o Feliks Rajhu — zbiratelj starin. V njegovi novi hiši je pravcat muzej, ki je nastal iz ljubezni do vsega, kar so temu in kasnejšim rodovom prepustili predniki. V prostorni sobi je najti mnogo delovnih pripomočkov, starin 100, 200 ali več let, lesen plug, izredno star magnetofon, še starejšo lajno, zbirko starih orožij in pa orodij, ki so jih tudi pred nekaj desetletji še uporabljali, zdaj pa njihova imena in namen tonejo v sivino pozabe. Feliks si prizadeva, pa ni edini, da bi mu-

RALCU STARIN STVARI

zejsko sobo, ki je v starem cerkvenjaškem šolskem poslopiju, izpopolnili, uredili in odprli za javnost. Takšnih navdušencev je v Cerkevniku več, pomoč pa so jim obljubili tudi strokovnjaki iz mariborskega pokrajinskega muzeja. Precej je domacij, kjer se najdemo starine v plemenitem pomenu besede. Ostalo je še nekaj etnoloških dragocenosti, čeprav jih je že preveč romalo preko meje. Feliks in drugi zato hočejo, da bi vsaj te ostale v domačem kraju in obogatile zgodovinski spomin slovenskogoriškega človeka.

Bravo, mojster! Upamo, da bo v muzeju, lahko ga tako imenujemo, v Brengovi 45 a sprejemal obiskovalce, ki jih prav gotovo ne bo malo. Pa tudi muzej, tisti starejši in večji v šolskih prostorih, bo rabil svojemu namenu. Pa mnogo uspehov pri osnovni dejavnosti. Naj stružnica poje in naj bo delo donosno!

E. P.

KRAJEVNI MOZAIK

● LENART

Končane so priprave za izgradnjo transformatorske postaje v Sp. Partinju. Krajevna skupnost bo za objekt prispevala okoli 25% in sicer v materialu, denarju in delu. V zaključni fazi je gradnja betonskega mostu preko reke Velke v Zg. Zerjavcih. Vsa dela so v celoti opravili občani brezplačno in pocenili gradnjo najmanj za polovico. V Močni se vršijo večja dela na krajevni cesti. Sanirali bodo plaz in položili cevi za odtok meteoritnih voda.

● GRADIŠČE

Končno je izdelan ureditveni načrt okolja gradiškega jezera. V družbeno last je prešel del zemljišča, kjer se predvideva gradnja turističnega objekta v zasebni lasti, kopalni bazen za odrasle in otroke ter dom ribiške družine Pesnica. Gradiško jezero bi tako postalo turistično — rekreativni center občine za vodne športe: plavanje, deskanje in čolnarjenje. Ob strpnem dogovoru med ribiči in ljubitelji vodnih športov je prostora za vse dovolj. Ta mesec je stopil v veljavo odlok o obveznem odvodu smeti za naselje Gradišče in del Zg. Senarske. Kljub odporom posameznikov so Gradiščani pokazali pravi odnos do narave in stanovalcev, ki prebivajo

neposredno ob doseganju »črnem« odlagališču. Pripravlja se akcija zbiranja prispevkov občanov za gradnjo mrliske veže. Referendumska sredstva, ki jih dobijo v letu 1987, ne bodo zadostovala za izgradnjo tega tako potrebnega objekta.

● ZG. ŠČAVNICA

Zaključena je 3. faza izgradnje mrliske veže. Kljub gospodarsko težkim časom so se odločili za dva programa asfaltiranja, ki sta že dolgo let želja in potreba ljudi. Asfaltirani nameravajo cesto Ana—Bačkova—Dravnja—Benedikt in klanec v Krembergu. Sredstva iz programa krajevnega samoprispevka ne bodo zadoščala, zato bodo zbirali denar pri občanah. Končana je gradnja vodovoda v dolžini 400 m v naseljih Ana in Krivi vrh.

Kulturni dom v Zg. Ščavnici bo služil svojemu namenu tudi v zimskem času. Opravljajo namreč dela pri montaži elementov za centralno ogrevanje.

● CERKVENJAK

V Cerkvenjaku se je pričela 1. 9. 1986 dolgo pričakovana in nujno potrebna gradnja prizidka in obnova obstoječe zgradbe osnovne šole. Dela bo izvajalo lenarško podjetje Centrovod. Celotno investicijo bomo podrobneje predstavili v eni od prihodnjih števil.

R. L.

PREDSTAVLJAMO VAM MOTOKROSISTE AMD LENART IN NJIHOVE USPEHE

Pri AMD Lenart je bila leta 1981 ustanovljena športna sekcija za MOTOKROS, katere pobudnik je bil športni zanesenjak Stanko Vindiš, sedanjí predsednik AMD Lenart. Po njegovi zaslugi in s pomočjo peščice članov AMD ter ob izdatni pomoči združenega dela, skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij je v Lenartu v borih petih letih nastalo društvo, ki je danes poznano ne samo po Jugoslaviji, temveč tudi daleč izven meja naše domovine.

V petih letih delovanja je AMD Lenart dobilo na račun MOTOKROSA številna priznanja za organizacijo dirk in za dosežene tekmovalne rezultate. Leta 1984 je AMD Lenart prejelo priznanje AMZS za najboljšo organizacijo dirke v Jugoslaviji.

Po tekmovalni plati AMD Lenart dosega izvrstne rezultate. Tako je Stanko Vindiš mlajši leta 1983 postal republiški in državni prvak v kategoriji 80 cm³ in leta 1984 zasedel 4. mesto v kategoriji 125 cm³ v državnem merilu. Janez Mlinarič je v letu 1984 zasedel 5. mesto v državnem prvenstvu v kategoriji 125 cm³. Boris Hamler je v letu 1984 zasedel 7. mesto v državni kategoriji 80 cm³, ter Janez Mlinarič 7. mesto v kategoriji 125 cm³. Letos je ekipa AMD Lenart osvojila naslov pokalnih državnih pr-

vakov. Za ekipo AMD Lenart so vozili Drago Predan, Stanko Vindiš in Kurt Holcer. V letošnjem državnem prvenstvu je trenutno v kategoriji 250 cm³ Drago Predan tretji in Kurt Holcer četrti. Drago Predan ima še možnosti za osvojitve naslova državnega prvaka, Stanko Vindiš v kategoriji 125 cm³ trenutno zaseda v državnem prvenstvu 7. in Boris Hamler 18. mesto.

Letos so imeli tekmovalci veliko smole, saj so bili vsi po vrsti poškodovani in niso nastopali na vseh tekmovalnih.

Posebno skrb AMD Lenart posveča mladim bodočim tekmovalcem, ki bi naj obdržali vsaj tekmovalne uspehe sedanje generacije naših tekmovalcev. Tudi po tej plati je AMD Lenart edino društvo v Jugoslaviji, ki ima podmladek bodočih tekmovalcev v starosti od 4 do 9 let.

Da še predstavimo naše neustrašne talente in mojstre na motokrosističnih motorjih.

DRAGO PREDAN — star 34 let, 9 krat državni prvak in že sedaj legenda jugoslovanskega motokrosa. Vozi v kategoriji do 250 cm³. Letos je pristopil k AMD Lenart.

STANKO VINDIŠ — star 19 let, velik potencial in perspektiva jugoslovanskega motokrosa. Vozi v kategoriji do 125 cm³. Od 16. septembra letos je na odsluženju vojaškega roka.

KURT HOLCER — star 20 let. Državljan Avstrije in je pristopil v AMD Lenart letos. Rojen je v Avstriji, stalno stanuje v Lenartu. Po očetu je jugoslovanskega rodu. Leta 1984 je bil mladinski državni prvak Avstrije in pomeni veliko okrepitev v jugoslovanskem prostoru.

BORIS HAMLER — star 17 let. Perspektiven tekmovalac, ki lahko še veliko doseže v jugoslovanskem merilu. Vozi v kategoriji 125 cm³.

JANEZ MLINARIČ — star 29 let. Zelo je perspektiven, vendar ga neprestano pestijo poškodbe. Vozi v kategoriji 125 cm³.

FRANC ROSE — star 28 let. Ker je zaposlen na obmejni postaji milice na Tratah, mu službene dolžnosti ne dajejo dovolj možnosti za trening. Zato ne dosega rezultatov, kot bi jih sicer lahko. Vozi v kategoriji 250 cm³.

IVAN MAJER — star 21 let. Motokros je začel voziti šele letos. Prej je vozil karting. Dober potencial, letos ga pesti poškodba roke.

SIMON ŠTUMBERGER star 13 let. Najmlajši med člani in perspektiven tekmovalac motokrosa v Jugoslaviji. Vozi v kategoriji 80 cm³. Trenutno je na 3. mestu v republiškem prvenstvu.

IN ŠE BODOČI TEKMOVALCI IN PERSPEKTIVA SLOVENSKEGA IN JUGOSLOVANSKEGA MOTOKROSA

Grega Štumberger — star 4 leta,
Boštjan Lorenčič — star 5 let,
Boštjan Nemec — star 7 let,
Uroš Lešnik — star 8 let,
Rajko Valc — star 9 let,
Matjaž Ferk — star 9 let.

JANEZ FERK

SLOVENSKO-GORIŠKA IKEBANA

Zgornji faksimile dokazujejo, da smo pri Lenartu postali izjemno vplivni. Prav bi bilo, če bi pri oblikovanju razvojnih dokumentov za leto 1987 in sploh za to srednjeročno obdobje takšne sklice sej republiške skupščine uzakonili kot stalno prakso.

Predlagam lenarški Delavski univerzi, naj ob začetku nove delegatske sezone uvede posebni telovadni tečaj — za razgibavanje vratnih mišic in za razgibavanje mišic na rokah, predvsem na desnici. Delegati v krajevni skupnostih, kjer imajo telovadnice, bi lahko imeli vaje kar tam, za Gradiščane in Cerkvenjane pa je treba organizirati javni prevoz — razširjene hodnike občinske skupščine.

Voditelj libijske revolucije Gaddafi je predlagal, naj po vsej državi uničijo denar in se gredo samo blagovno menjavo. Slovenskogoriški predlog naši zvezni vladi in svetu guvernerjev Narodne banke Jugoslavije bi lahko bil podoben. Z ogromnimi količinami razvrednotenih bankovcev bi se lahko brez kakršnekoli energetske stiske gredo vso zimo.

V Celju so imeli obrtni sejem, v Mariboru Veselo jesen, v Gor. Radgoni Kmetijsko-živilski sejem, pri Lenartu pa imamo — hvaležno in zabave željno publiko.

Ko so v Cerkvenjaku praznovali krajevni praznik, so pripravili budnice ob 9. uri. Nič hudega, saj pravijo, da je tam razvoj in takšni zamudi, da se nekaj ur sploh ne more poznati.

Nova lenarška avtobusna postaja še ni dograjena. Predlagam, da do takrat, kot začasno rešitev, postavijo sedanjo postajo — v nadstropju.

Gostinci lenarškega Agrokombinata so zelo uspešno nastopili na mariborski Veseli jeseni. Kako lepo bi bilo, če bi tako vestno in vzorno delali tudi v domačih gostiščih...

Se pred časom so ocenjevali, da je potrebno reprezentančne prostore predsednika občinske skupščine in OK SZDL malo polepšati. Ta naloga je uspešno izvedena brez kakršnegakoli vlaganja družbenih sredstev.

Ob poljih s sladkorno peso so pripravili asfaltirane ploščadi. Upam, da ta ne bodo kaj kmalu postala letališča visokoletečih ciljev slovenske sladkorne industrije.

Ko smo pred leti odprli Cankarjev dom v Ljubljani, se je kulturno življenje vseh Slovencev občutno izboljšalo. Tako se bo tudi cestni standard slovensko-goriškega človeka korenito izboljšal, ko bodo dogradili — karavanški predor.

Lovro Koloman

REŠITEV DOMAČE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

PAZNANIK, REKLAMA, OBNOŠEN, TRATE, EC, OZN, SEK, BIO, T, LIČJE, AMALIA, NEP, NLP, TRA, EOL.

